

BEYERS HAANDARBEJDSBÖGER · SERIE O. E.

FILETARBEJDER

HEFTE I

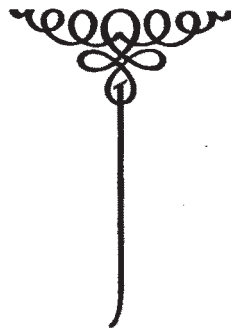
FÖRLAG: O. OEHLenschLÄGERS EFTR.

KÖBENHAVN · OSLO · MALMÖ
STOCKHOLM · MANCHESTER · PARIS

Beyers Haandarbejdsböger. Serie O. O. E.
Bind Nr. 11

Filetarbejder

Hefte 1

Forlag: O. Oehlenschlägers Efttr.

Köbenhavn / Oslo / Malmö

Stockholm / Manchester / Paris

Indledning

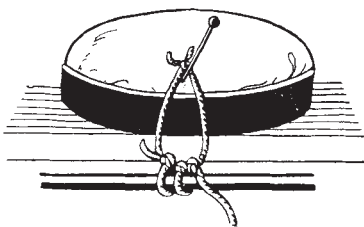
Til Filetarbejde hører en Naal, som er spaltet i begge Ender, og som maa være lidt böjelig, tilligemed en rund eller flad Pind, af hvis Tykkelse Maskernes Størrelse afhænger, og dernæst en faststoppet Pude. Filetnaalen er af Messing eller Staal; paa denne vindes Traaden, men man maa ikke vinde mere paa, end at Naalen med Lethed kan glide gennem Maskerne. Pinden kan være af Træ, Ben eller Metal og maa være lige tyk over det hele; Maskerne vil altid blive dobbelt saa store som Pindens Omfang.

Ved Arbejdets Begyndelse bindes en tyk Traad i Lökke; denne fæstes med en Knappenaal, se Afb. 1, paa Pudsen, og Arbejds- traaden knyttes til. Man filerer fra venstre til højre; ved Enden af hver Række vendes Arbejdet, Pinden trækkes ud, og en ny Række begyndes ved at lægge Pinden til paa ny. For at danne Masken, se Afb. 2, lægges Pinden i vandret Stilling mellem Tommelfinger og Pegefinger paa venstre Haand; Pinden ligger altid i samme Stilling tæt op til

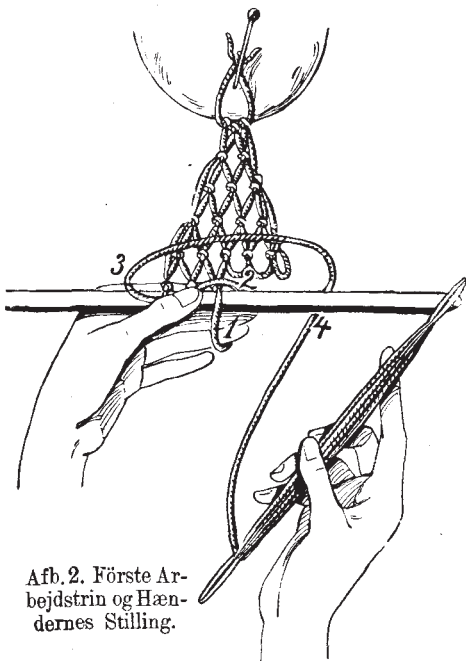
den færdige Maskerække. Arbejds- traaden føres med højre Haand frem over Pinden, bag den 3dje og 4de Finger, se 1 paa Afb. 2, derefter opad, s. 2, og til venstre hen over Maskerne og fastholdes med Tommelfingeren, s. 3, føres saa atter tilbage, bagved Pinden og nedad, s. 4, til Lillefingeren, se Afb. 3, og nu stikkes Naalen gennem Lökken paa Fingrene, se Afb. 3, og bagved Pinden nedefra ind i den nærmeste tomme Lökke; saa

trækkes Traaden sammen om Pinden, idet man først slipper Traaden 3, der kommer fra Tommelfingeren, se Afb. 4, saa trækker man 3dje og 4de Finger ud og holder Traaden med Lillefingeren, indtil Lökken ligger fast paa Pinden. Nu er en Maske færdig, og den næste dannes paa samme Maade. Man skelner mellem lige og skraa Filetnet. I det lige Filetnet, som bruges mest, sidder Maskerne parallelle med Kanterne.

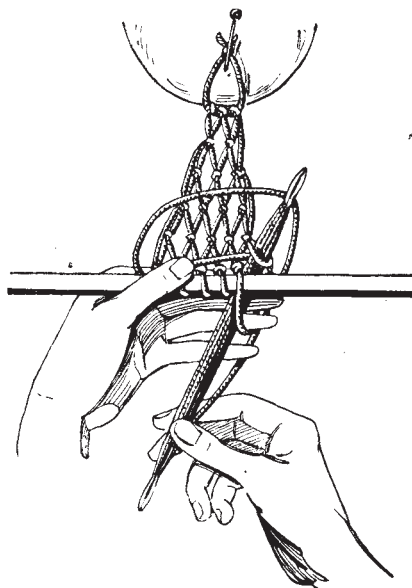
Arbejdet begynder paa samme Maade, enten man vil filere en Stribe eller en Firkant, nemlig i en Lökke af tyk Traad,

Afb. 1. Filetarbejdets Begyndelse i en Hjælperlökke.

Afb. 2. Første Arbejds- trin og Hændernes Stilling.

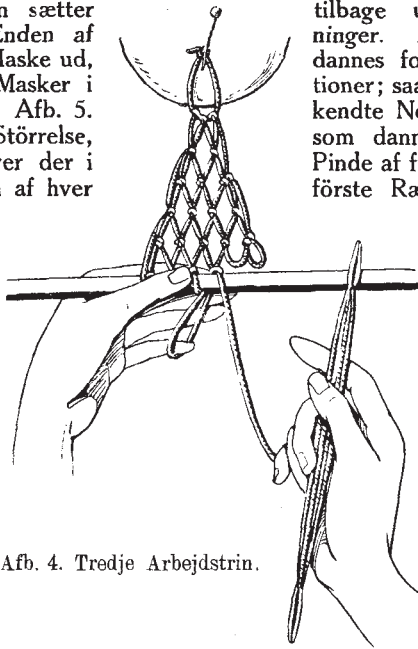
Afb. 3. Andet Arbejds- trin.

se Afb. 1, hvori man sætter 2 Masker, og ved Enden af hver Række tages en Maske ud, idet man sætter to Masker i den sidste Lökke, se Afb. 5. Naar man har den Störrelse, man ønsker, saa bliver der i en Firkant ved Enden af hver Række taget en Maske ind, idet man tager to Masker sammen, se Afb. 6. Paa en Stribe derimod tager man, naar man har det nödvendige Antal Masker, skiftevis ud og ind ved Enden af hver Række, se Afb. 7, derved beholder man det samme Maskeantal. Naar Striben er lang nok, afslutter man ved at tage ind ved Enden af hver Række. For at forhindre, at et stort Arbejde trækker sig, kan man trække en Traad gennem Hullerne, naar Arbejdet har naaet en vis Længde, og binde det fast sammen, hvorefter det fæstes i en ny Lökke.

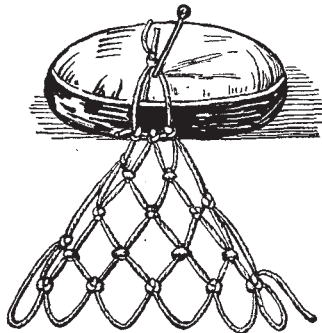
For at filere det skraa Net slaar man det nödvendige Antal Masker op, se Afb. 10, og arbejder frem og

tilbage uden Ind- og Udtagninger. I det skraa Net kan dannes forskellige könnede Variationer; saaledes viser Afb. 11 det kendte Netmönster Rosenfilet, som dannes i to Rækker over Pinde af forskjellig Tykkelse. Den første Række fileres over den tykke Pind, den anden Række over en Pind, der kun er halvt saa tyk. I anden Række maa man trække 2 og 2 Masker omkring hinanden; den første Knude sættes i den anden Maske og den anden Knude i den første Maske. Paa Afb. 11 viser Pilets Retning, hvorledes man tager fat i den 2den Maske og danner en Knude i den.

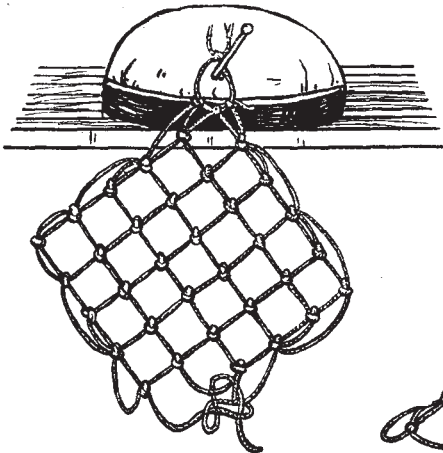
Vil man danne en Firkant med fri Lökker i Yderkanterne, se Afb. 8 og 9, saa begynder man ud fra Midten, efter at man har slaet det nödvendige Antal Masker op, ved Bogstavet a paa Afb. 8 og tager i hver Række saaledes ind, at den sidste Lökke ikke tages med. Naar Arbejdet

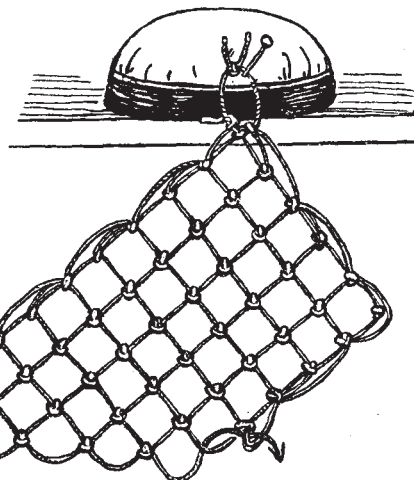
Afb. 4. Tredje Arbejdsstrin.

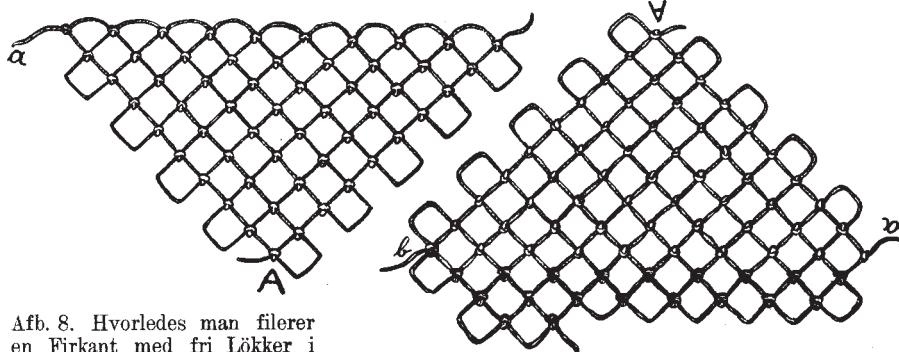
Afb. 5. Udtagning ved Slutningen af Rækken i det lige Net.

Afb. 6. Indtagning i det lige Net.

Afb. 7. Hvorledes man danner en Stribe i lige Filetarbejde.

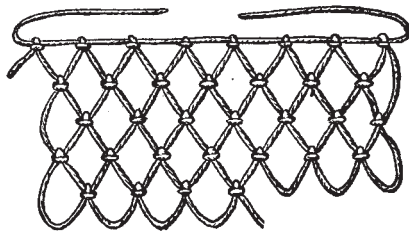

Afb. 8. Hvorledes man filerer en Firkant med fri Lökke i Yderkanterne. Se Afb. 9.

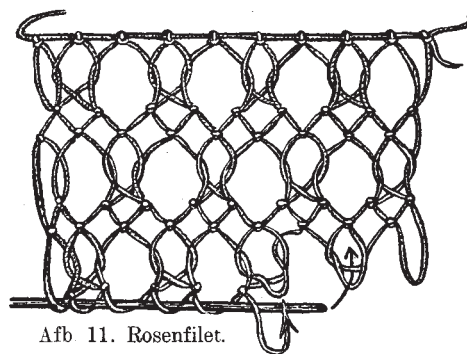
Afb. 9. Fortsættelse, 2den Halvdel af Firkanten Afb. 8.

vendes, bliver altsaa Knuden knyttet i den forrige Rækkes næstsidsste Lökke. Den anden Halvdel af Firkanten, se Afb. 9, begynder igen paa den første Række (som danner Midten), og ved b sættes den ny Traad til, derefter fortsættes som för beskrevet.

I det færdige Filetnet broderes et Mönster. Det lige Net maa, efter at være godt fugtet, spændes stramt i en Ramme af tyk Staaltraad, saa at Maskerne danner regelmæssige Kvadrater. Hvis Rammen er for stor, kan man fæste Filetarbejdet til Stofstriber eller Baand, som saa med svær Traad spændes om Rammen, der ligeledes er omviklet med Stof. Afb. 15 og 16 viser, hvorledes man bærer sig ad dermed.

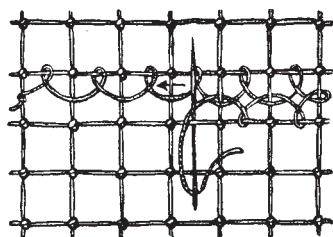

Afb. 10. Hvorledes det skraa Filetnet dannes.

Afb. 11. Rosenfilet.

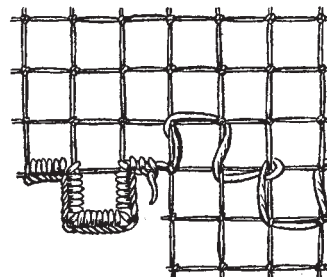
Broderiet i Filetnettet udføres med forskellige Sting. Det almindelige Stoppesting, Afb. 18, tager skiftevis 1 Traad ovenpaa og 1 Traad under Naalen, og efter Nettets Finhed og Arbejdstraadens Tykkelse stoppes 1 eller flere Gange igennem. Stoppestingene kan baade sys i vandret og i lodret Stilling, hvorved Mönsterets Linier træder godt frem. Som oftest anvendes Lærredsting, Afb. 19, der udføres paa langs og paa tværs. Man begynder med at binde Sytraaden fast til Nettet og stikker saa Naalen igennem ved at tage 1 Traad over og 1 Traad under saa langt, som Mönsteret forlanger det. Her maa man passe at trække Traadene ind parvis, altsaa i lige Antal, se Afb. 20, da det vilde blive umuligt at stoppe tilbage gennem et ulige Traadeantal. I disse Tværrækker gennemstoppes, ganske som i en almindelig Stopning, baade Længdetraadene og Nettets Traade. Afb. 20 viser, hvorledes man paa en smuk Maade kan före Traaden fra den ene Mönster-

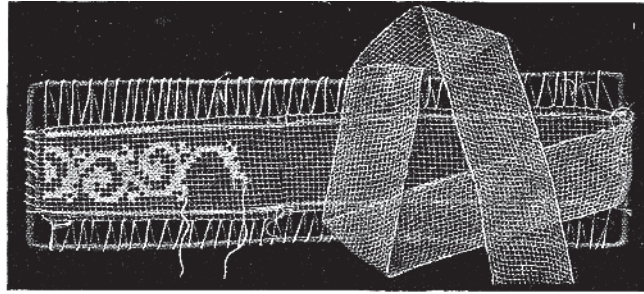
Afb. 12. Lökkesting.

Afb. 13. Enkelt Korsknude.

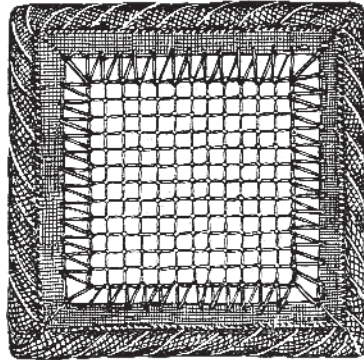
Afb. 14. Kanter med Knaphulsting.

Afb. 15. En smal Stribe spændes med lange Sting ind i en Ramme.

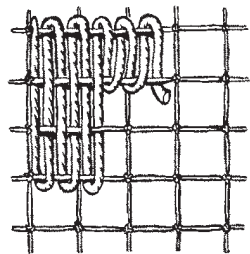
form til den anden ved smaa Hjælpeping langs Nettets Traade.

Afb. 12 viser en smuk Grund. Den bestaar af Knaphulsting, som i en Række frem og en Række tilbage slynges løst om Traadene i Nettet; i den tilbagegaaende Række maa Arbejdsraaden trækkes over den øverste Løkke og bagved den lodrette

Afb. 16. Nettet spændes ind i en Ramme.

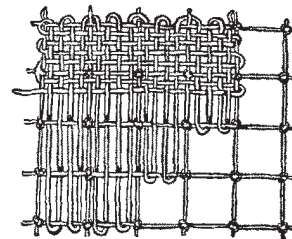
Fisker-eller Korsknuden, Afb. 13 og 17. For at danne Knuden Afb. 13 sættes en Løkker paa Enden af Traaden, den ny Traad stikkes paa skraa igennem, og med venstre Haand trækkes Løkkens ene Ende, med højre Haand den anden Ende rask sammen. Afb. 17 forklarer Korsknuden i tre Trin:

Afb. 18. Almindelige Stoppeping.

Afb. 17. Hvorledes Korsknuden dannes.

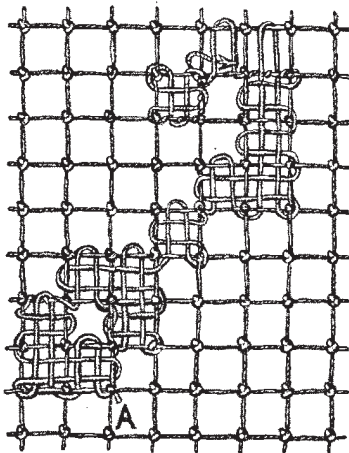

Afb. 19. Lærredsting.

Traad i Nettet. Hvis Grunden bestaar af flere saadanne Dobbelt-rækker, saa maa den følgende fremadgaaende Rækkes Løkker stikkes igennem den forrige tilbagegaaende Rækkes Løkker, for at Stingene ikke skal forskubbes.

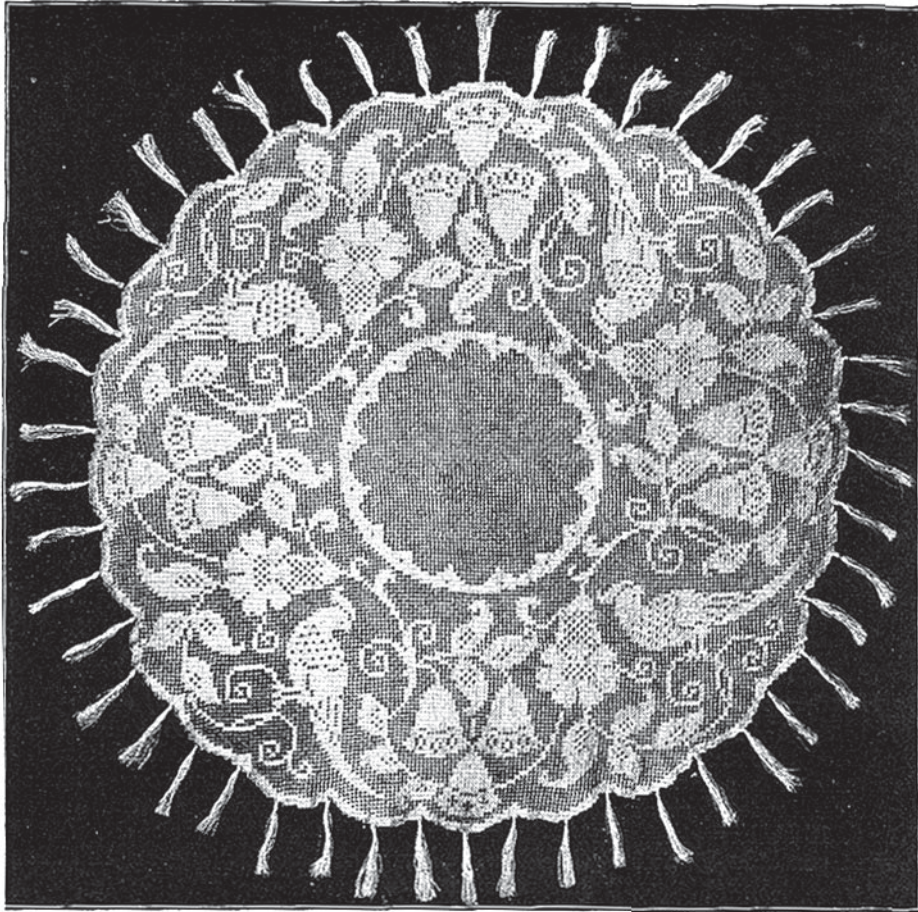
I Takker eller Buer kan en Knaphulskant afslutte Mønsteret; først trækkes en Traad ind, se Afb. 14, og over den sys Knaphulstingene.

En ny Traad knyttes til den opbrugte ved at knytte ind i Nettet og slaa

Afb. 20. Hvorledes Traaden i Lærred-stopning føres fra den ene Form til den anden. Ved A er Begyndelsen.

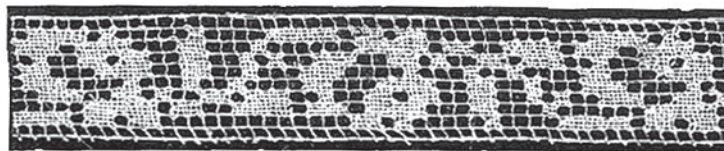
over b, og venstre Haands Tommel- og Pegefinger holder paa Krydsningspunktet; 2. af Traad b dannes en Løkke c, som ligger foran Tommelfingeren, Traaden lægges saa først bagved begge Traadender, saa 1 Gang over Traad a og under Traad b; 3. Løkken c skubbes op over Traadenden a, med højre Haand tager man om a og b og trækker Knuden forsigtigt til. Man maa helst knytte den ny Traad til ved Begyndelsen eller Slutningen af en Række.

Rundt Tæppe med indknyttede Frynser.

Mönster: 18. Reticellatraad O. O. E. Nr. 60 eller 80.

Dette smukke, 98 cm store Tæppe har haandfileret Netgrund af temmelig grov Traad, hvori 2 Firkanter er 1 cm. Det rige Mönster er stoppet med Traad af samme Tykkelse. Meget smukt virker Tungekanten, der först er stoppet gennem to Hullers Bredder og derefter omsyet med Knaphulsting, saaledes som Afbildningen paa næste Side viser. Midt paa hver Bue og i Fordybningerne mellem Buerne indknyttes 9 cm lange Kvaster.

Smalt Mellemværk, anvendeligt til mange forskellige Ting.

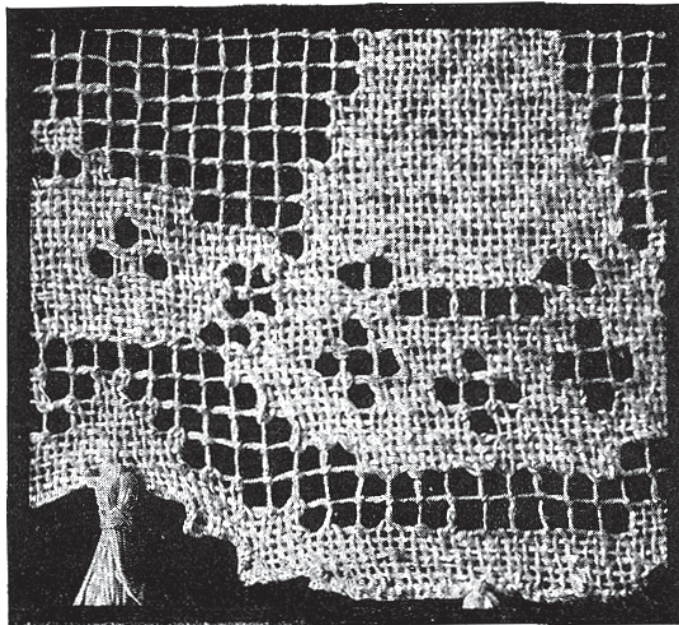

Stort Bordtæppe, rigt udstyret med Broderi og Indsatser.

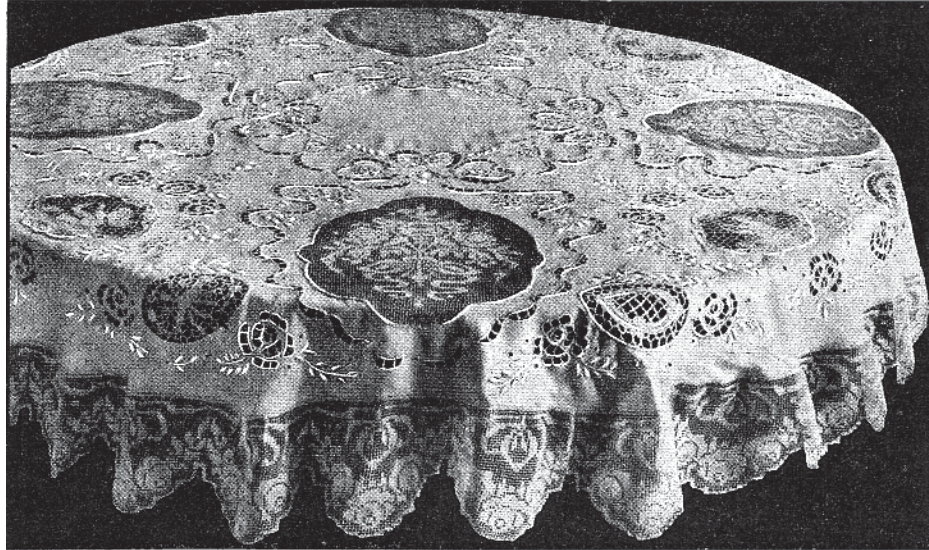
Mønster: 9, 10 og 10a.

Reticellatraad O. O. E. Nr. 80 eller 100.

Dette overordentlig smukke Bordtæppe er foruden Blonden 130/197 cm stort. Det rige Broderi bestaar dels af Fladsting, Skraasting og Knuder, dels af Richelieu-broderi eller venetiansk Syning. Midterpartiet er 53/85 cm stort og er ligesom det 6 cm brede Mellemværk og den 17 cm brede Blonde haandfileret af ret svær Traad, 10 Huller = 4 cm, hvormed ogsaa det smukke Mønster er stoppet. Afbildningen paa Side 14 viser et Stykke af Mellemværket lidt formindsket. Til Midterpartiet anvendes en Firkant paa ca 120/184 Huller.

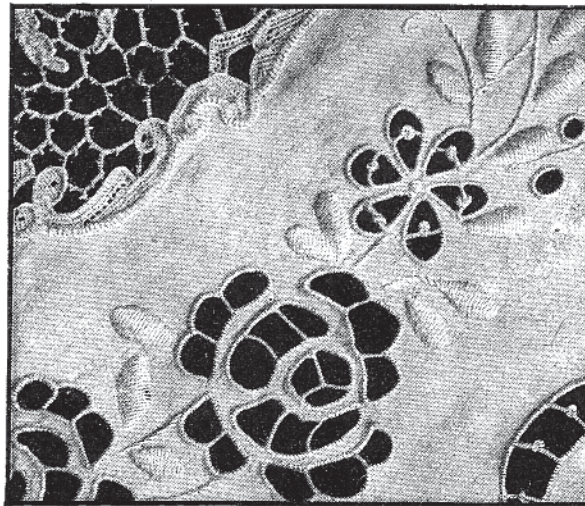
Broderi og Kant til det runde Tæppe paa Side 7.

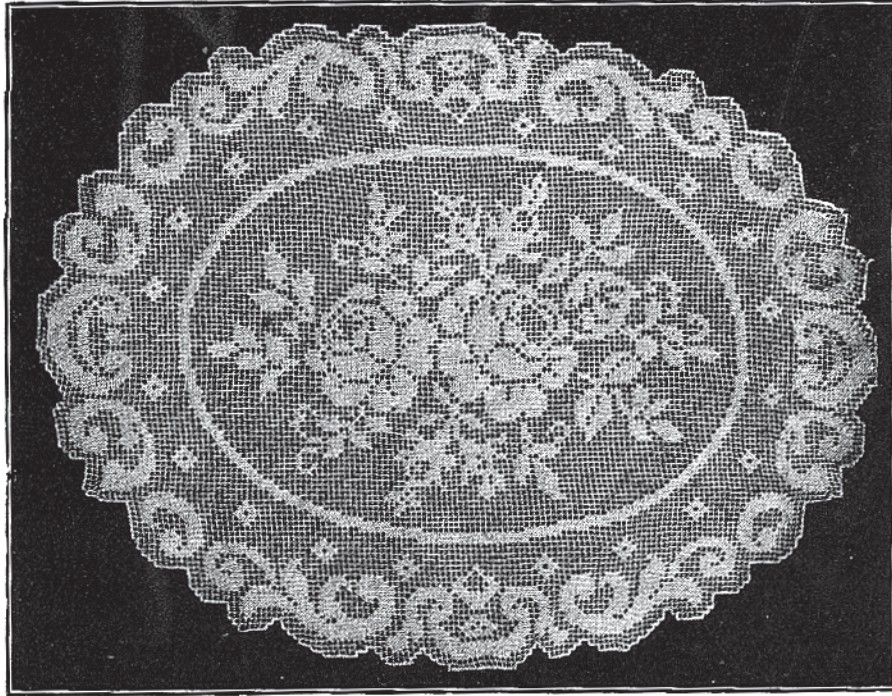
Rundt Tæppe med rigt Broderi.

Mönstre: 39 og 46. Reticellatraad O. O. E. Nr. 80 eller 100.

Det dejlige Tæppe sys af fint Lærred, og foruden den 11 cm brede Blonde maaler det 120 cm i Gennemsnit. Mellem det smukke Hvidtbroderi med det ejendommelige Mönster, se Afb. nedenfor, er der indsat 4 $\frac{22}{30}$ cm store Ovaler i Filetarbejde og 12 smaa Dele af syede Kniplinger. Ovalerne er ligesom Blonden broderet paa Netgrund med 4 Huller = 1 cm i Lærredsting efter Mönstrene 39 og 46; i Stedet for de syede Partier kan indsættes kniplede Motiver, eller man kan anvende venetiansk Broderi; i saa Fald sys Tremmegrunden med Traad og Omridset med fint Brodere garn O. O. E.

Broderi til Tæppet ovenfor.

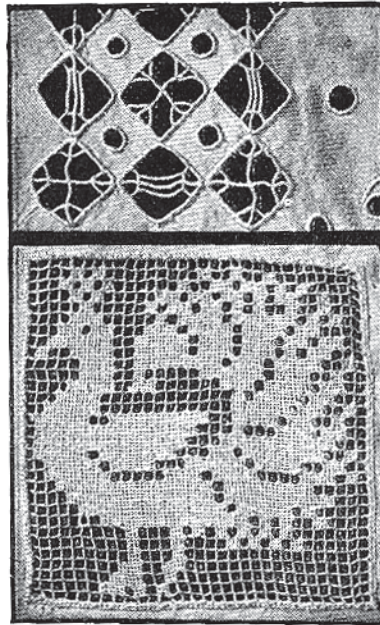

Oval Lysedug. Mönster: 40.

Oval Lysedug.

Mönster 40. Reticella-
traad O. O. E. Nr. 60
eller 80.

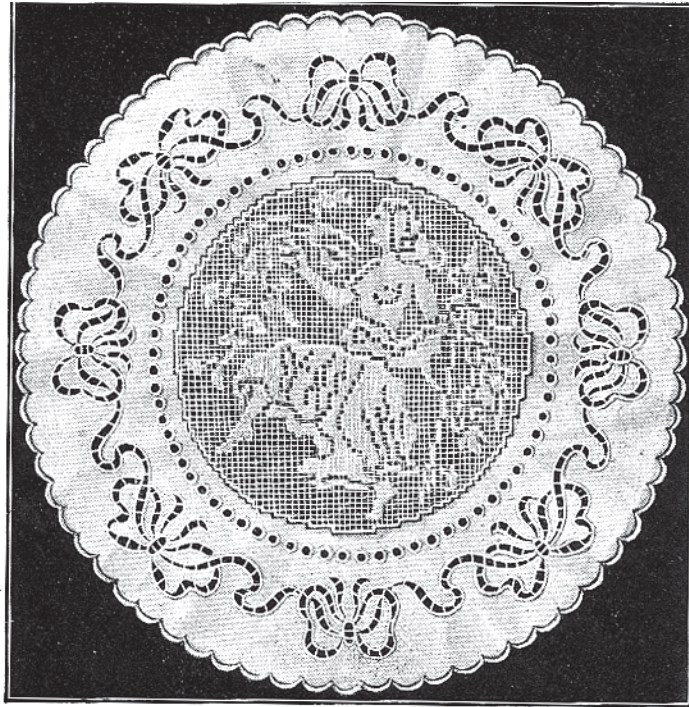
Den smukke Lysedug
har en fileret Netgrund,
hvori 3 Huller er 1 cm,
og den har en Störrelse
af 41/51 cm. Det fine
Mönster udføres med
Lærredstopning efter
Tællemönsteret. Ro-
senmönsteret i Midten
kan ogsaa anvendes for
sig, saaledes som f. Eks.
paa den aflange Pude,
Side 28; ligeledes kan
det broderes paa gro-
vere Netgrund og da
finde Anvendelse paa
Gardiner, Stores o. l.

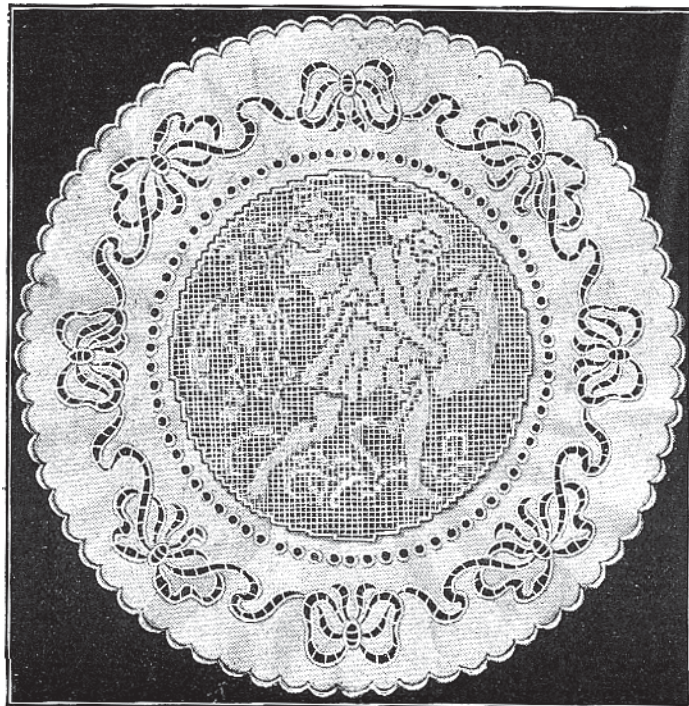
Filetfirkant og lidt af Hvidtbroderiet til
den runde Lysedug paa Side 17.

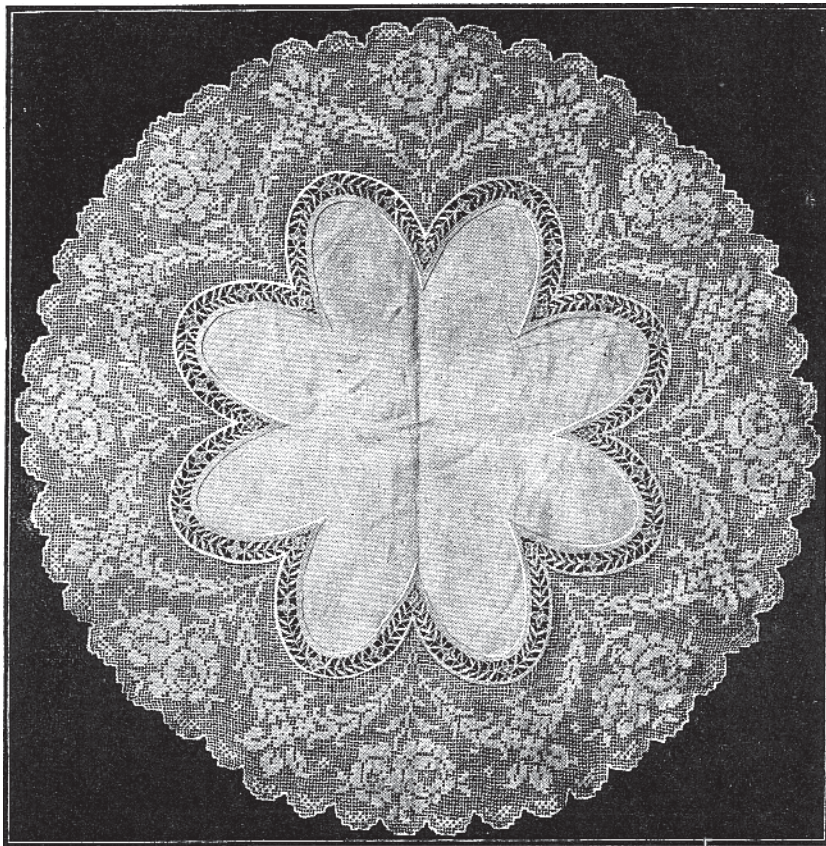
To runde Lyse- duge med vene- tiansk Broderi.

Hver Lysedug maaler
51 cm i Gennemsnit,
Midten er Filetarbejde,
hvor 10 Huller i Net-
grunden er 3 cm. Det
originale Mönster (som
ikke findes paa Bilaget),
udføres med Lærred-
stopning; naar det er
færdigt, fæstes det paa
Midten af Lærredet,
Kanten sys med Knap-
hulsting, og Stoffet
underklippes ud. Kred-
sen med de store Huller
danner en smuk Ramme
om Filetarbejdet. Bro-
deregarn O. O. E.

To runde Lyseduge.

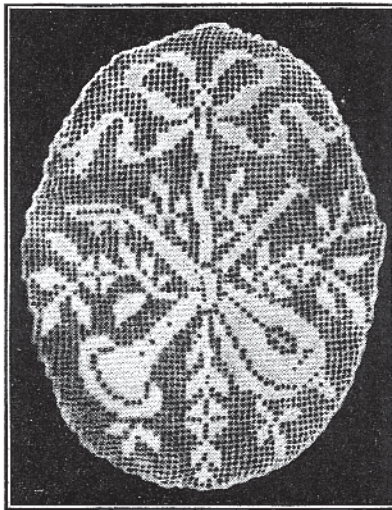

Rund Lysedug. Mönster: 47.

Rund Lysedug.

Mönster: 47. Reticellatraad O. O. E. Nr. 80.

Denne smukke Lyse-dug, 57 cm i Gennem-snit, bestaar af Lærred i Midten (35 cm) og en Filetblonde udenom med Mönster i Lærred-stopning; begge Dele forbindes ved et fint Kniplingsmellemværk ($1\frac{1}{2}$ cm), som danner de smukke Buer. I Filetgrunden maaler 4 Firkanter 1 cm, men man kan ogsaa tage grovere Netgrund,

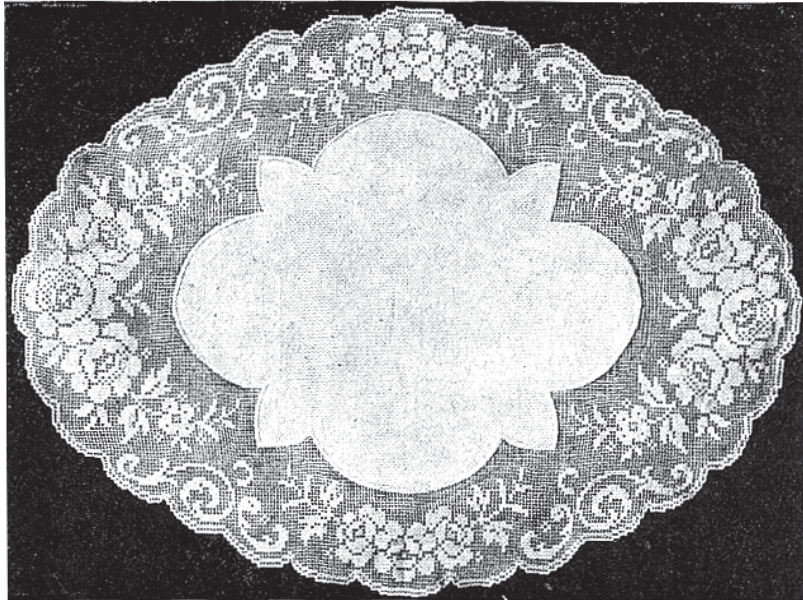

Oval. Mönster: 2

hvorved de angivne Maalselvfolgelig bliver større.

Oval. Mönster: 2. Reticellatraad O.O.E. Nr. 80 eller 100.

Den yndige Oval ($18\frac{1}{2}/14\frac{1}{2}$ cm) har en Filetgrund, hvor 4 Firkanter er 1 cm. Mönsteret udføres i Lærred-stopning med Traad i samme Finhed. Den passer til Lyse-duge eller fine Smaatæpper, og paa grovere Filetgrund kan den anvendes til Gardiner o. a.

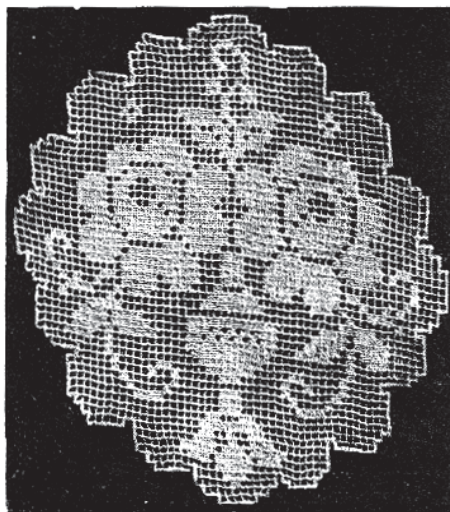
Aflang Lysedug. Mönster 48. Reticellatraad O. O. E. Nr. 100.

Den smukke Lysedugs yderste Del er en afpasset Filetblonde med forskellig Bredde efter Netgrundens Størrelse; dersom 4 Huller maaler 1 cm, bliver Lysedugen 57/41 cm stor. Den inderste Del er fint Lærred, 33/26 1/2 cm stort, paa hvis Buer Filetblonden sys med Knaphulsting. Mönsteret stoppes med Traad i samme Tykkelse som den filerede Netgrund.

Runding, anvendelig paa forskellig Vis.

Mönster: 49. Reticellatraad O. O. E. Nr. 80 eller 100.

Rundingen har et Gennemsnit af 15 cm, udført med Filetgrund, hvor 4 Huller er 1 cm. Meget smuk er den buede Kant syet med Knaphulsting. Rundingen kan indsys som Motiv i de forskellige Arbejder, men Filetgrundens Størrelse maa tilpasses derefter.

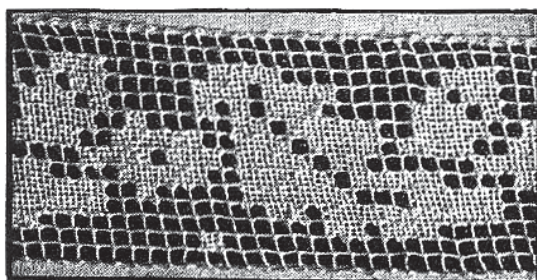
Firkant.

Mönster: 32. Reticellatraad O. O. E.
Nr. 80 eller 100.

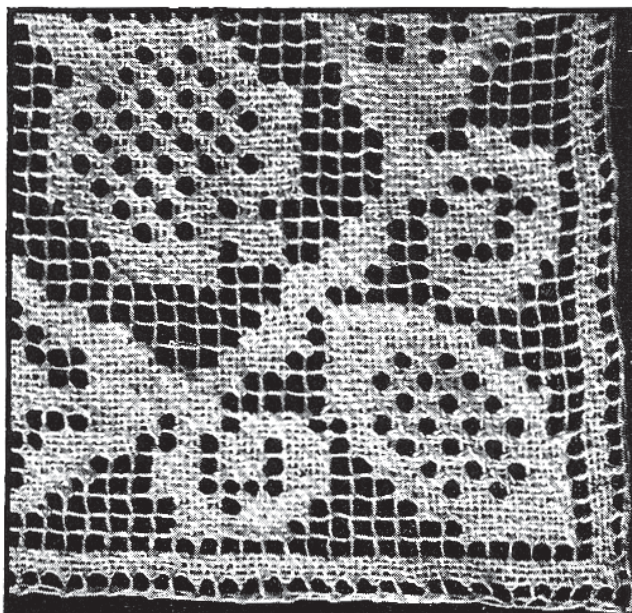
Det smukke, tætte Mönster i den 25 cm store Firkant er med Lærredsting syet ind i det haandfilerede Net, 3 Huller = 1cm; samme Nummer

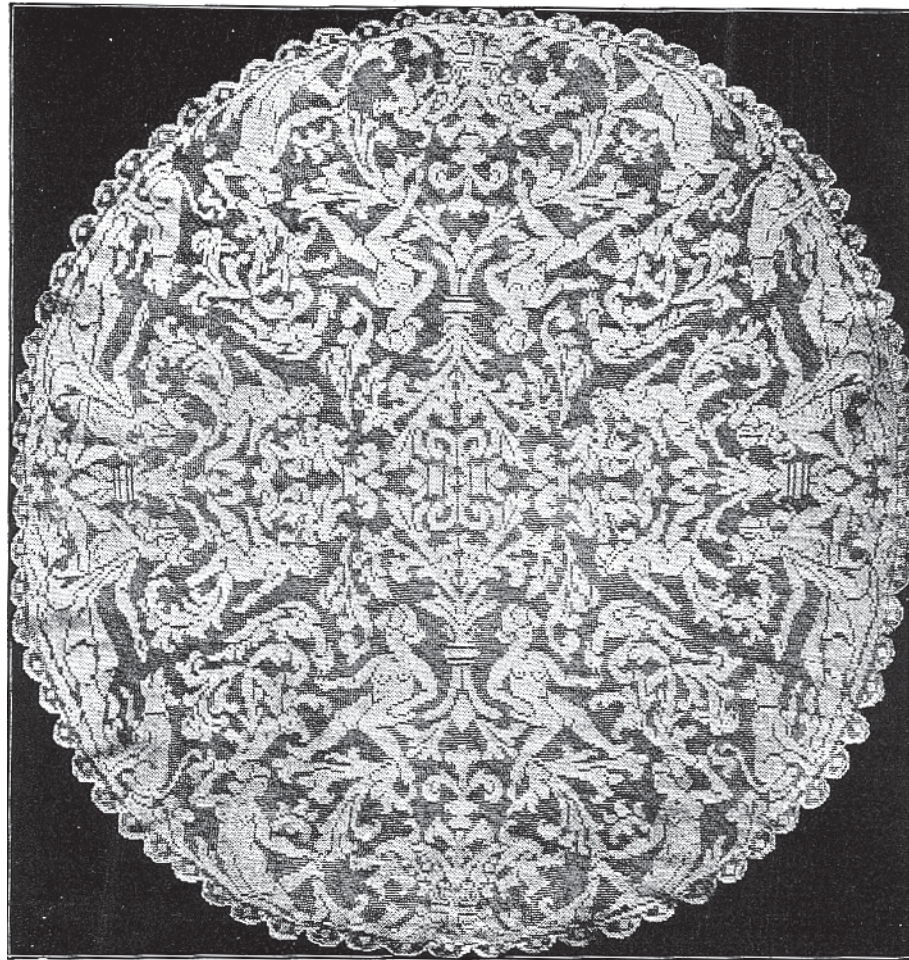
Traad som Nettet. Ejendommelig er Hjørnefigurerne med Hulgrunden, se Afb. nedenfor. Firkanten kan anvendes til mange forskellige Ting, Tæpper, Lyseduge, Löbere, Gardiner o. s. v.; i beige eller graa Reticellatraad O. O. E. vil den ogsaa tage sig smuk ud.

Lidt af Mellemværket til Bordtæppet paa Side 8.
Mönster: 10 a.

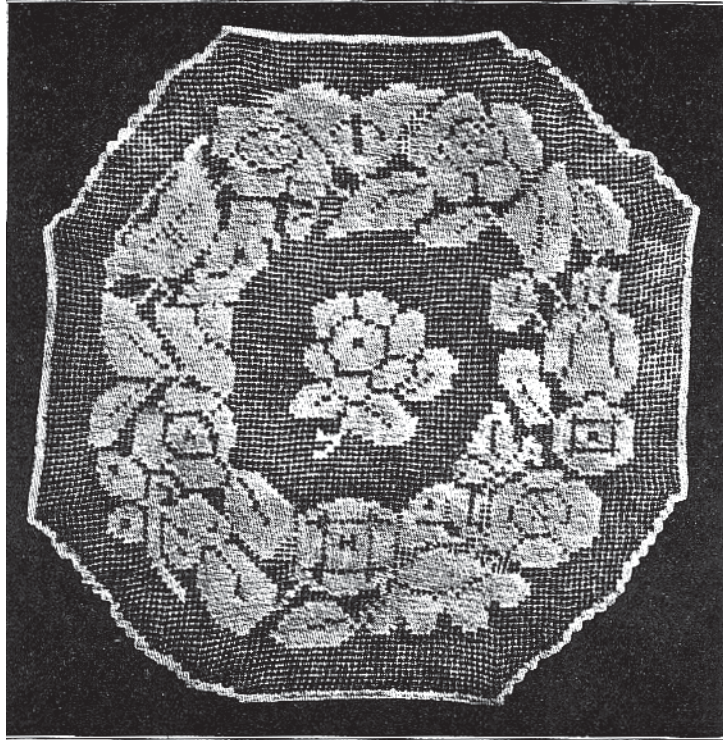

Det stoppede Hjørne til ovenstaaende Firkant.

Rundt Tæppe.

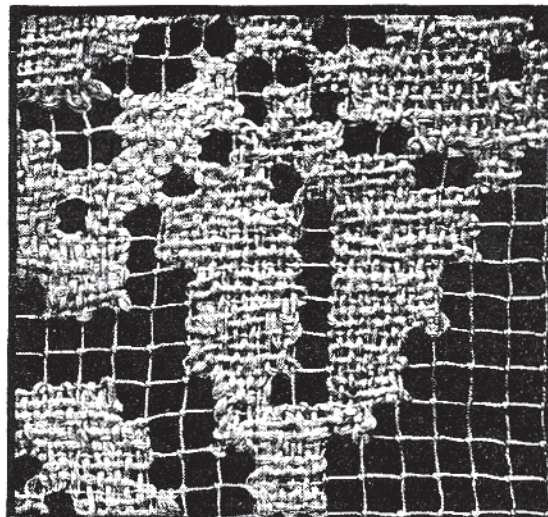
Dette pragtfulde, rigt broderede Tæppe er fileret med brunlig Reticellatraad O. O. E. Det maaler 128/125 cm, naar 3 Huller er 1 cm. Blonden omkring Kanten er ikke syet til, men arbejdet ind i selve Tæppet, dens Buer har tætte Knap-hulsting, og uden om disse er Filetettet klippet bort; de bortklippede Stykker kan godt anvendes til andre Ting. Selvfølgelig vil Tæppet se lige saa skönt ud i hvidt.

Lysedug med skraa Hjørner. Mönster: 30. Reticellatraad O.O.E. Nr. 80.

Meget ejendommelig er denne Lysedug, 70 cm stor, med den ottekantede Form og Anvendelsen af Traad i forskellig Tykkelse. Medens det haandfilerede Net, 6 Firkanter = 4 cm, er af fin, hvid Traad (Nr. 80), saa anvendes til Stopning af det smukke Mönster en svær, blank Traad (f. Eks. Perlegarn O.O.E.), se Afb. nedenfor, Langs Kanten gennemstoppes først en Firkant, derefter sys Knaphulsting. Lysedugen vilde ogsaa tage sig godt ud med hvidt, kulört eller naturfarvet Mönster i sort Bund, eller omvendt sort Mönster stoppet paa hvid Filetbund.

Stopning
til
ovenstaaende
Lysedug,

fint
Filetnet
og
svært Garn.